

"אני מאמין" פרופסיונלי

בתחומי המקצוע בו אנכי עוסקת, המוסיקה, נדרשת הן דייקנות והן העמקה בתפישת כל הוויה שהיא. המוסיקה הינה המופשטת שבין האמנויות, עוד בטרם אנו ניגשים לאואנגרד - יישותו וצמיחתו. קרי: גם אם עסקינן בשיר ילדים פשוט (לעתים רק פשוט לכאורה), גם אם במנואט בארוקי של באך או קלאסי (ראה אבחוני התקופות השונות בתולדות המוסיקה המערבית) של מוצרט, קל וחומר בפרק קאמרי משל ברהמס (ואנו כבר בתקופה הרומנטית המוקדמת) או סיימפוני משל מהלר ואופראי-גרנדיוזי (Grand-Opera) משל וגנר (ואנו כבר ברומנטיקה המאוחרת), הרי נחוצים לנו כלים משוכללים להתמודדות עם הספרות המוסיקלית. כאן חשובה במיוחד ההליכה מן ההתרשמות החושית - אל הבחינה של מרכיבי היצירה - וחזרה אל ההנאה החושית הניזונה כבר מנדבכי ידע מצטבר. ההעמקה והדייקנות לא ייעדר מקומן בשדות המוסיקה אשר אופפים אותנו ואנו מדשדשים בהם יומם וליל מחוץ לאולמות הקונצרטים - המוסיקה הפופולרית על כל גוניה וזו החוץ-אירופית (המכונה בלשון העם "מזרחית").

כדי להשלים את התמונה המוסיקלית יש להשקיע הרבה מאמץ אף בעיון בתמונה החוץ-מוסיקלית. רקעים ותכנים רוחניים - היסטוריים, חברתיים, ספרותיים (מן המקרא והמסורת, מן השירה החילונית, מן ההגות ועוד) מצטרפים ללא הרף אל הצלילים גופם.

דייקנות והעמקה תוביל לקלסיפיקציות אמינות ומכאן ללמידה השוטפת את רמ"ח אבריו של הלומד. נקיטה פדאנטית זו אל מול אין-ספור המדיות שבמוסיקה מקרבת את הלומד אל בקיאות הנדרשת ממנו כמורה.

מאז ראשית ימי בהוראה, ועודני אז בת 20 אביבים, חתרתי למצויינות בהוראה - ובדרך זו, דומני, הגעתי אליה.

'אבן הבוחן הפרקטית' למימוש המצויינות, וזה בולט במיוחד במקצועות המיומנות, ציוני התלמידים שכמעט תמיד נעים בין 90 ל-100 (קרי: כולם חייבים לדעת, כולם חייבים להצליח); ציון 80 הוא כבר גרוע, ציון 70 מבחינתי משול לנכשל.

"אני מאמין" חינוכי - השלמה לפרופסיונלי, המשך ישיר לו

אין בעיני הצדקת קיום לעבודתי בהוראה אלא אם-כן לא אלאה את עצמי, את תלמידי, את המסגרות בהן אני פועלת- עשיתי, עושה, ואעשה כל שביכולתי כדי להדריך וללוות בחיזוקים אין-ספור כל תלמיד למען יתקדם משעור לשעור. מתוך כך אף נוצר מצב של ערנות ומעורבות מכסימלית של התלמיד בזמן השעור, כולל בזמן חלקיו הפרונטליים. עבודת ההוראה ועבודת החינוך חד המה, מן הרגע הראשון בו פגשתי בנפשו של הלומד. משימת-העל מבצבצת ממש מן הרגע הראשון בשעור הראשון בכל שנת-לימודים ובכל כיתה (קבוצת לומדים) אליה אנכי נכנסת. ומאז והלאה - ועד תום שנה"ל - אנו שרויים בתוך מקדש מעט. כמה נפלא לקבל את הזכות לעבור את מפתנם של מספר מקדשים לאורך השבוע, לאורך השנה; ומספרם כבר התעצם וגדל לאורך 30 שנה... וכל יצירה של 'קבוצת מקדשים' כאלה בכל שנה ושנה, דומה למעשה בראשית מרגש ביותר. ובתוך המקדש נמצאת 'במה', המחייבת אותי 'להופיע' תמיד כשאני במיטבתי!

נושבת מתוך דברי אכן אמונה בקשר האישי החזק ביותר האפשרי בין המורה לתלמידו, בטיפוח האגו של התלמיד ללא כחל וסרק, כך שיתאפשר לו לספוג את אותה יכולת התמודדות הכרחית עם עולם המוסיקה האינסופי (לומר כאן "עשיר" - אין זה מספיק). תוך שנוצרת סימביוזה בין אישיותו המיוחדת ובין אזמלי האבחנות בהם נדרשת ידו לאחוז ולהאחז; וניצור לנו-לעמנו פרחי הוראה הצועדים ברגל בוטחת ובלב רגיש, ויבשילו לתפארת במלאכתם עם השנים. נשמש דוגמא בהתייחסותנו האנושית אליהם לאחד מבני הגוון של 'שלטון נאורי'. כוח הזרוע והשריר האגרסיבי מתחלפים כאן ברכות אפקטיביות.

עד כאן בכיתת ה'מקדש מעט'.

היות ונתנסיתי רבות (ביוזמתי, מזה שנים, בתוך מכללתנו) אף בהרצת אירועים גדולים החורגים ממסגרת הכיתה, הרי אעיד שאף פעם לא משתי מאותן אמיתות שכבר שטחתי כאן לעיל. בפורומי הזמר שהנחיתי (כ-30 במספר) שיתופם היצירתי של התלמידים עד כדי חשיפתם כזמרים-מלחינים-מעבדים בפני חבריהם בקהל היה במקום העליון. ואכן נוספה כאן חוויה עם הד עצום, אשר קשה להגיע אליה בתוך הכיתה. והחוויה הותירה משקעי ידע וחדוה (תמיד לחזור לחמרי-הזמר בהעמקה כנ"ל) שלא ימחו. אין כוח שימחק מתוכך את מה שחווית בעוצמות שהן הרבה מעבר לשגרת היום-יום. אם כי, כבר הבהרתי, אני מייחסת גם חשיבות עצומה למה שמתרחש ביום-יום.

יסוד חשוב ביותר בבניית כל שעור או אירוע הינו הסדר הסיסטמטי; המתודה/המתודיקה הנדרשת נושקת לאסתטיקה מסויימת, שני אלה חובקים בדעת הלומד את חומרי הלמידה. בהירותה ונקיונה של התמונה הנתפשת מובטחת. ומכאן היחידה השלמה-החדשה תעשה דרכה אל החוש-הרגש-הקוגניציה, תטפס ותתפוס לה לבנה להתייצב עליה, מקום נכון להתמקם בו בתוך עולמות הפנים של הלומד-המורה לעתיד. בעוד זמן קצר יגיע מטען חדש אל אותו איזור, לאחר שהיית המורה ותלמידי בעוד שעת לימוד יחדיו, וכך הלאה. הקשר בין יחידה למשנה מעוצב בדמות משימה כלשהי הניתנת ללומדים לטיפולם בימי 'הרווח' בין שתי הפעולות: עליהם לטרוח למען אותה משימה ואוי לו למורה (הבוגר) שיזניח את בדיקת תוצאות טרחתם של הלומדים (הרכים) המתאווים למוצא פיו. בקשר העמוק והבונה הזה שבין מורה לתלמיד יש בידי המורה כוח רב, גם כוח רב מאוד להשפיע על תלמידו בידו, ואל יקל ראש בכך.